

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 01 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătinându-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcalariilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înpropiază

Un număr costă 5 creșteri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Sz. 3063 - 1 94

Ū felsége a király nevében.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint esküdtzéki sajtó bíróság vétségnek és ezekkel követőinek e miatt sajtó útján történt feldicsérésének vétségével vádolt Babutiu Ioan és társai ellen a kolozsvári kir. főügyésznek mint vádhatóságnak feljelentésére folyamatba tett sajtó bűnterben a Br. Szentkereszty Zsigmond kir. törvényszéki elnök vezetése alatt, Fedefeld Ottó és Mikó Imre kir. törvényszéki bírák, mint szavazók Dr. Balázs Elemér kir. törvényszéki aljegyző és K. Boér Géza kir. törvényszéki jegyzők, mint tanács jegyzők jelenlétében, Dr. Lehman Robert, kir. törvényszéki hitese tolmácsnak valamint Szakács Péter, Merza Gyula, Dr. Koch Antal, Andrásovszky Ede, Dr. Udránszky László, Bucsi József, Papp Kristóf, Dr. Kanitz Ágoston, Aszlár Becsei Hugó, Molnár József és Bogoy István rendes esküdteknek és Vincze István, Balogh Károly és Dr. Bogdán Péter pót esküdteknek közreműködése mellett, Kolozsvárt a városi redoute nagy termében 1894 év április hó 24-én megtartott nyilvános szóbeli sajtóügyi esküdtzéki végtárgyalás alkalmával a Lázár Aurél királyi ügyész mint közzévaló által előadott vád és a vádlottak által részben személyesen és mindnyájunk nevében pedig Dr. Ilea György védő ügyvéd által kifejtett védelem meghallgatása után, a tizenkét rendes esküdt határozata alapján a következőképen

Ítélt:

1. Naicu János, a ki vajdaszéki szül., bucsúmszászi lakos, 50 éves, gr.-kel. vallású, nős, gyermektelen, kevés vagyonnal bír, irni olvasni tudó, büntetlen előéletű, bányabirtokos — továbbá

2. Dávid János Grofuluj, a ki bucsúmszászi lakos és születésű, 54 éves, gör.-cat. vallású, nős, gyermektelen, kevés vagyonnal bír, ezirill betűhull irni és olvasni tudó, büntetlen előéletű, bányász) és

3. Dávid János Dregán, a ki bucsúmszászi szül. és lakos, 51 éves, gör.-kat. vallású nős, 7 gyermeket, irni olvasni nem tudó, büntetlen előéletű, bányabirtokos — az ellenük emelt, a büntető törvénykönyvbe ütköző vétségek és ezek elkövetőinek sajtó útján történt feldicsérése által a btk. 171 §-ába írt módon elkövetett a btk. 274. §-ába ütköző vétségvédjá és következményei alól mindthárman bíróság felmentettek.

Ellenben 4. Babutiu Jóvú, a ki verespataki szül., bucsúmszászi lakos, 30 éves, gör.-kat. vallású, nős, 2 gyermeket, kevés vagyonnal bír, irni olvasni tudó, büntetlen előéletű, gör.-kat. lelkes, — továbbá

5. Munteán János, a ki boziási születésű, bucsúmszászi lakos, 34 éves, gör.-kat., nőtlen, kevés vagyonnal bír, irni olvasni tudó, büntetlen előéletű, néptanító, — továbbá

6. Lup György, a ki bucsúmszászi szül. és lakos, 29 éves, gör.-kel. vallású, nőtlen, vagyonos, irni olvasni tudó, büntetlen előéletű, bányabirtokos és

7. Lázár Aurél lui Sándor, a ki Abrudbányán szül., bucsúmszászi lakos, 22 éves, gör.-kat., vallású, nőtlen, kevés vagyonnal bír, súlyos testi sértes miatt pénzbüntetéssel büntetett előéletű, irni olvasni tudó, kereskedő, a büntető törvénykönyvbe ütköző vétségek és ezek elkövetőinek e miatt sajtó útján történt feldicsérése által elkövetett a btk. 174 §-ába ütköző s a btk. 171 §-ában megjelölt módon véghez vitt vétségben.

8. Popa Necsa János, a ki nagyszabasi szül. és lakos, 54 éves, gör.-keleti vallású, nős, 1 gyermeket, kevés vagyonnal bír, irni olvasni tudó, sajtó útján elkövetett nemzetiség elleni gyűlöltre igxatás miatt 1 hónapi fogházal és köteles gondosság és figyelem elmulasztása miatt 2 hónapi elzárással büntetett előéletű, mely büntetéseit már ki is állotta, — és legutobbi ugyancsak köteles gondosság és figyelem elmulasztása miatt esetleges behajthatatlanság esetén 20 napi elzárásra átváltoztató 200 frt pénzbüntetésre elítélt mely ítélet azonban nem jövevény, — nyomda intéző és a „Tribuna“ című nagyszabasi lapnak felelős kiadója az ezen büntetendő tartalmu közleménynek sajtó útján történt közvételével elkövetett az 1892 évi május 27-én

kelt az 1880 évi XXXVII. tc. 7 §. által törvényileg érvényben hagyott sajtó rendtartás 34 §-a c) pontjába ütköző sajtó vétségben bíróság is vétkeseknek mondatnak ki, és ezért a 4. 5. 6. és 7. pont alatt felsoroltakkal szemben alkalmazva a btkv. 91. §-át ezek a btk. 174. §-a alapján még pedig:

4. Babutiu Jovú 1 (egy) honapi fogházra, 5. Munteán János 6 (hat) heti fogházra, 6. Lup György 2 (két) hetifogházra és 7. Lázár Aurél lui Sándor 6 (hat) heti fogházra, az idézett sajtó rendtartás 39. §-sa alapján végül.

8. Popa Necsa János 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett a kol. kir. ügyészhez befizetendő az 1882 évi XXVII. tcben írt célokra fordítandó és felhajthatatlansága esetén 20 (husz) napi fogházra átváltoztató 200 (két száz) forint pénzbüntetésre ítélték el.

Minden egyes elítélt 4. 5. 6. 7. és 8. pont alatt megnevezett vádlottnak a btkv. 41. §. alapján megengedtetik, hogy a fogházban magukat sajtó költségükön élelmessék s a fogházi munka teljesítésének kötelezettsége alól felmentenek.

Babutiu Jovú, Munteán János, Lup György, Lázár Aurél lui Sándor és Popa Necsa János egyetemlegesen kötelezetnek az 51 frt 63 kr-ra rugó eddig tényleg kiadott s a végtárgyalási teremért fizetendő s még csak ezután felmerülő összes eljárás költségeinek 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett a kolozsvári kir. ügyészhez leendő befizetésére, ellenben a büntetésök végrehajtásával felmerülő személyi költségeket külön-külön tartoznak hordozni.

Kötelezetnek továbbá Babutiu Jovú, Munteán János, Lup György, Lázár Aurél lui Sándor és Popa Necsa János ezen ítéletet és indokait, egész terjedelmében az állam hivatalos magyar nyelvén, — a „Tribuna“ című nagyszabasi hírlapnak az ítélet jogerőre jutása után legelőször megjelenő számában a lap élén saját költségükön közzétetni, minek megtörténtét az illető lap-példánynak a megjelenéstől számított 15 nap alatt a kolozsvári kir. ügyészhez leendő beadásával tartoznak — a törvényes következmények terhe alatt igazolni.

Elrendeltetik továbbá a „Tribuna“ című nagyszabasi hírlap biztosítékából 300 (háromszáz) forintnak a m. kir. állam kincstár részére való elkobozása.

Végül a m. kir. állam kincstár kötelezetik Naicu János, Dávid János a Grofuluj és Dávid Dregán kezéhez a költségeik fejében ezennel folyosított 40—40 frt. 15 nap végrehajtás terhe mellett megfizetni.

Scurtu Cornél vádlottra nézve a további eljárás kére kerítettéseig felfüggesztetik.

Indokok:

Naicu János, Dávid János a grofuluj és Dávid János Dregán vádlottakat, — mivel őket az esküdtzék határozata a nekik tulajdonított vétségben nem vétkeseknek mondatotta ki, — a vád és következményei alól bíróság is felkellett menteni s részükre az általuk uti költség és felmerült költségek fejében felszámított s méltányosnak talált költségnek a kir. kincstár által leendő megtérítését ki kellett mondani.

A többi vádlottakat azonban; név szerint Babutiu Jovut, Munteán Jánost, Lup Györgyöt, Lázár Aurél lui Sándort és Popa Necsa Jánost — mivel őket az esküdtzék határozata a nekik tulajdonított büncselekményben vétkeseknek mondatotta ki, — bíróság is vétkeseknek kellett nyilvánítani s őket a cselekményükért meg kellett büntetni.

A büntetés kimérésénél a bíróság mindeneségek elítélt vádlottra nézve enyhítő körülménykeul vette tekintetve a beismerést és Lázár Aurél lui Sándor és Popa Necsa János kivételével az eddigi büntetlen előéletet, melyek szemben egyedül Popa Necsa Jánosra nézve merült fel súlyosbító körülményül az, hogy ő ugyan ilyen bün cselekményért megelőzőleg már büntetve volt javára azonban nyomatékos enyhítő körülmény az, hogy meg nem ezáfol mentése szerint a hírlapi közlemény tartalmáról a káldéskor tudomással nem birt Mindezeknek tekintetbe vételével és figyelemmel vádlottak társadalmi állására, a bíróság a büntetés kinézésénél Babutiu Jovával, Munteán Jánossal és Lup Györggyel, s Lázár Aurél lui Sándorral szemben alkalmazta btk. 41 és 91 §. át Popa Necsa Já-

nost illetőleg a sajtórend trts. 39 §-ban megállapított enyhébb büntetési nemet a pénzbüntetés. A pénzbüntetés melkoraságának megállapításánál a 4 5. 6. és 7. pont alatt megnevezett elítélt vádlottaknak a büncselekmény elkövetésében tanúsított különböző fokú tevékenységért is figyelemmel volt, a kir. törvényszék s a minderen, most felsorolt körülmények mérzgelése alapján kiszabolt büntetés az egyes vádlottak cselekményével arányosnak tekintett.

Az elítélt vádlottaknak az eljárási költségeknek hordozására való kötelezése elítélésük törvényszerű kifogása az ítélet közzétételére s a „Tribuna“ bizosítéka egy részének elkobozására vonatkozó rendelkezés pedig a többször idézett sajtó rendtartásnak 21 illetve 40 §-án alapszik.

Scurtu Cornél vádlottal szemben mivel a végtárgyaláson szabályszerű idézés daczára meg nem jelent — az eljárást kézbe kerítettéig fel kellett függeszteni.

Kelt a kolozsvári kir. törvényszéknek mint esküdtzéki sajtóbíróságnak, Kolozsvárt a városi redoute nagytermében 1894 évi április hó 24-én tartott nyilvános szóbeli sajtóügyi esküdtzéki végtárgyalási üléséből.

Báró Szentkereszty Zsigmond,
elnök.Béreg Dániel,
jegyző

Volnicia guvernului.

Privitor la cea mai nouă volnicie a guvernului, dăm mai la vale trei documente, care pururea vor mărturisii despre „echitatea“ și „dreptatea“ cu care „liberalul“ guvern unguresc ține a se conduce față cu naționalitățile și indeosebi față cu noi Români.

Se înșeală însă guvernul, dacă prin astfel de măsuri arbitrare crede a înăbuși o mișcare mare și dreaptă.

Dimpotrivă!

Îi împinge pe Români la o luptă mai largă, mai intensivă, îi silește să se organizeze mai temeinic încă.

Am pus, fără îndoială, multă speranță în activitatea comitetului național. Fruntașii noștri au și prestat o muncă laudată de întreaga românie.

Guvernul vrea să stânginească acțiunea. Crede că astfel va desorganiza partidul, va înăbuși aspirațiunile legitime.

Nici-odată însă, nici un Român nu a crezut, că numai comitetul național duce lupta, că scoși de pe teren acesti distincți bărbați nu o să rămână alții, care tot cu același spirit de jertfă, cu același curagiu și energie să continue lupta susținută de întregul popor.

De aceea arbitrara măsură luată de guvern nu poate produce între Români decât o singură impresie: *să-ți îndărgească încă la luptă, să dovedească cu o zi mai iute, că pot fi loviți, dar nu striviți, că pot fi siliți să cedeze forței, dar nu renunță la nimic.*

Singuratici luptători pot fi aruncați în temniță și cei mai zeloși împedeceți în munca lor națională.

De sub sute și mi de cadavre înșe, de sub ruine și cenușe, spiritul național, conștiința forței poporului ese la lumină, și cu glas, pe care nimic nu-l poate înăbuși, dreptate cere și puternic are să răsună până-ace dreptate se va face.

Prin noua sa volnicie, guvernul ne angajază să-ți dovedim acestea!

Eată acum cele trei documente.

Nr. Pres 35/894 M.

Stimatului domn Dr. Ioan Rațiu, advocat și president al comitetului executiv al partidului național român.

Loco.

Comitele suprem al comitatului Sibiu, Prestimatul domn Gustav Thalman, m'a recercat să procur o declarațiune în scris asupra următoarelor întrebări:

Pe ce basă s'a constituit partidul național român și comitetul executiv al acestuia?

Care sânt statutele fundamentale?

Este constituirea înștiințată? când și cui?

Când și de cine sânt aprobate statutele?

Am onoare deci a Vă recera cu stimă oficioasă să binevoiți a-mi înșainta cu posibilă grabire declarațiunea cerută.

Sibiu, 19 Aprilie 1894.

Locuitor de primar:

Drotleff m. p.

La această adresă a primarului urbei Sibiu, din partea biroului executiv al partidului național român s'a răspuns în următorul chip:

Stimate Domnule Primar!

Cu provocare la on. D-Voastre scrisoare cu data de 19 Apr. Nr. pres. 35 a. c., prin care, din ordinul comitetului suprem al comitatului Sibiu, ne cereți să Vă relatăm pe ce basă s'a constituit partidul național român și comitetul seu; care-i sânt statutele; cui și când s'a anunțat constituirea și cine a aprobat statutele, avem onorul a Vă răspunde următoarele:

În virtutea legii electorale în vigoare, alegătorii români din toate cercurile electorale, în care locuiesc cetățeni de naționalitatea română, sânt constituți politicește în partid național românesc. Dreptul alegătorilor de a se constitui în partide este incontestabil recunoscut în §. 104 al legii electorale, care expres recunoaște partidele și pretinde numai ca la adunările, ședințele și festivitățile acestora să poată asista și reprezentanții autorităților administrative.

Partidul național român dela începutul erei constituționale, în special dela 1869 încoace, la sfârșitul fiecărui period electoral, în preajma alegerilor și după trebuință și la alt termin, s'a întrunit în conferența generală publică, la care au participat delegații aleși ai tuturor cercurilor electorale cu populațiune română. Dela 1887 încoace aceste conferențe s'au ținut regulat în Sibiu și anume șese de toate, în anii 1883, 1884, 1887, 1890, 1892 și 1893. Totdeauna aceste conferențe au fost compuse din câte 2—300 de delegați aleși, au deliberat și au adus conclusele în ședință publică și au fost asistate de un reprezentant al autorității publice, de regulă directorul de poliție, respective căpitanul orașenesc din Sibiu.

Nici când dreptul alegătorilor români de a ține asemenea conferențe nu a fost contestat, ci mai virtos recunoscut, după-cum și era natural, pe basa legii care recunoaște dreptul constituirii alegătorilor în partide.

Recunoscut fiind însă acest drept, dela sine urmează, că partidele au și dreptul de a se constitui alegându-și organele, care să le conducă și să le reprezinte. Astfel și partidul nostru este constituit în cluburi cercuale, pentru fiecare cerc electoral și în cluburi comitatense, pentru fiecare comitat cu populațiune română. Ear' conferențele generale, pentru conducerea uniformă a partidului întreg dela 1887 încoace regulat au exmis câte un comitet electoral central, care avea să pună candidaturile de deputați, câtă vreme pasivitatea generală absolută a alegătorilor români n'a fost decretată, ear' de atunci încoace au să pună conclusele conferențelor în aplicare și peste tot să poarte de grije despre atitudinea uniformă a întregului partid în afacerile electorale.

President al comitetului electoral central al partidului național român a fost ales la 1881 Ilustritatea Sa dl Nicolae Popea, actual episcop gr.-or. al Caransebeșului, la 1884 dl Parteniu Cosma, actual director al băncii „Albina“ în Sibiu, la 1887 regretatul dl Georgiu Barițiu, la 1890 dl Vincențiu Babeș, ear' dela 1892 ocupă subscrisul presidiului menționat.

Totdeauna comitetul central și presiidenții sei au fost aleși în deplină publicitate, au comunicat în multe rânduri cu autoritățile publice, până chiar și cu guvernul, dar' nici-odată nimenea nu li-a contestat legalitatea existenței și a activității.

Ca organe electorale ale unui partid politic, comitele cercuale și comitatense, precum și comitetul central nu au nici un fel de statute, nu au trebuință de ele, căci existența le este basată în legea și dreptul electoral, ear' activitatea le este normată în programul partidului, care încă nu este un secret, ci dela formularea lui în conferența din 1881 aparține publicității.

Noi știm și știe țeara întreagă, că nu numai Români, ci toți cetățenii patriei se folosesc în cea mai largă măsură de dreptul de a se constitui și organiza în partide politice. Știm d. p. că toate partidele maghiare, afară de cluburile lor centrale parlamentare au în țeara întreagă cluburi politice cu comitete și subcomitete și alte organe executive. Asemenea și cetățenii noștri de naționalitate săsească știm că sânt asemenea organizați în partid politic cu „Centralausschuss“ și „Bezirksausschuss-uri“ în toate cercurile lor, ceea-ce este dreptul lor incontestabil.

Același drept, care îl exerciază și alții, fără de a cere aprobarea prealabilă a guvernului și fără de a ave statute întărite de cineva, l'am exerciat și noi Români, partidul național românesc și organul acestuia, comitetul central electoral presidat de acesta.

Așa stând lucrurile, ar fi greu de înțeles ce rost ar pute să aibă recercarea ce On. D-voastră ni-ați făcut din ordin mai înalt, dacă din nenorocire, situațiunea politică și atitudinea înaltului guvern față cu poporul românesc, nu le-ar explica toate și nu ne-ar fi obicinuit să nu ne mai surprindem de nimic.

Din nenorocire, înaltul guvern se vede că și-a propus a rezolva cestiunea naționalităților și în special cestiunea românească, cu mijloace violente, cu persecuțiuni, procese politice, întemnițări, detragerea dreptului de intrunire și a libertății cuvântului. Toate acestea însă se par a nu fi suficiente și astfel se vede că s'a luat hotărțirea de a scurta pe Români și în drepturile emanate din legea electorală, atacând cu puterea, fără motiv și basă legală, organizația lor politică, care celoralți cetățeni mai favoriți de soarte, li-se permite în cea mai largă măsură.

Au ajuns chiar până la noi vești despre propuneri formale ce s'au făcut guvernului în această privință într'un Memoriu inspirat de sentimente dușmane poporului românesc. Acțiunea, al cărei preambol pare a fi recercarea D-voastre, constituie deci o dovadă că acest Memoriu a fost acceptat și s'a făcut deja primul pas al punerii lui în aplicare.

Drept-aceea noi sântem pregătiți la toate și nimic nu ne mai surprinde. Binevoească guvernul a merge numai înainte pe calea violenței; noi rămânem cel puțin cu mângăierea, că cu cât măsurile ce se iau și se vor lua contra noastră vor fi mai drastice, cu atât mai curând se va dovedi absurditatea politice de guvernament față cu naționalitățile și în special față cu Români, și cu atât mai curând se va înțelege absoluta necesitate de a rezolva cestiunea naționalităților în statul nostru, nu cu forța și cu mijloace violente, ci cu măsurile dreptății, egalității de drept și ale echității.

Sibiu, 23 Aprilie 1894.

Presidentul comitetului central al partidului național român

Dr. Ioan Rațiu m. p.

Ear' la 20 Iunie după amezai dl Dr. Ioan Rațiu a primit următoarea adresă:

Dela fișpanul comitatului Sibiu și comite săsece.

Nr. 71/894 reser.

Onorabilului presidiu al conducătorilor partidului național român, la mâna domnului Dr. I. Rațiu, advocat.

Loco.

Având în vedere ordinul presiidențial Nr. 321 din 16 c., trimis mie de cătră. Excelența Sa dl ministru reg. ung. de interne cu privire la constituirea partidului național român, conform articolului 104 din legea electorală: adunări și partide etc. numai pe durata alegerilor se pot organiza, pe când reuniuni formate pentru o acțiune mai largă, nu exclusiv pentru alegeri, ci cu tendențe politice, reuniuni a căror acțiune este continuă, nu se pot sustrage controlului autorităților, ear' autoritățile exercită aprobarea și controlul acțiunii reuniunilor.

Existența și activitatea partidului național român neputând fi deci basată pe legea electorală, existența și activitatea lui n'are basă legală.

Tocmai de aceea Excelența Sa dl ministru reg. ung. de interne a binevoit să interzică funcționarea mai departe a reuniunii, care există sub titlul de „partid național român“. De astfel conducătorii par-

titulului liberi sînt a continua cu activitatea reuniunii lor, avînd fîntă care nu lovește în legi; la acest cas însă scopul și mijloacele care servesc realizării scopului sînt a se arăta lămurit și amănunțit, conform acestei fîntă și mijloace, precum și avînd în vedere circularul ministrului de interne Nr. pr. 1508/875, și conformându-se condițiilor puse în acest ordin, vor face statute, a căror aprobare va fi solicitată prin intermediul municipiului respectiv, la ministerul de interne.

Comunică această hotărîre ministerială cu onoratul președinte pentru a se conforma și a o aduce la cunoștința tuturor membrilor conducători ai partidului, totodată pe baza ordinului amintit observ, că dacă nu veți întrerupe ori-ce activitate pe acest teren, adică dacă veți continua a lucra în această direcție, se vor lua în contra-vă cele mai severe măsuri legale.

Sibiu, 20 Iunie 1894.

Gustav Thalmann m. p.,
șspan.

drept ori-ce comentariu la ordinul ministerial, întrebăm:

Crede dl ministru Hieronymi că o organizație — ca a partidului național român — care a pătruns în sângele unui popor se poate nimici prin ordine arbitrar?

Crede d-sa, că oprind pe dl Dr. Ioan Rațiu să mai iscălească în public „president“, a oprit și pe Români să-l considere cap al partidului?

Crede că punînd în drumul activității membrilor din comitet un ordin ministerial, acestia vor înceta de a mai lucra pentru cauza națională?

Și nu se sfîșie cei dela putere a vorbi încă de „severe măsuri legale“, când însuși ordinul cuprinzător al acestor cuvinte, e o rușinoasă intervertire a legii?

Da, guvernul poate să iee contra conducătorilor partidului național măsuri severe; peste cele legale însă a tras demult cruce.

Dar' vom însemna și noi, pe răbușul nostru, această mai nouă volnicie, prin care stăpînirea a crezut să ne nimicească.

În realitate însă ni-a arătat o nouă cale, pe care trebuie să deschidem lupta.

Monument lui Iancu. Foile șoviniste înregistrînd colecta ce se face pentru a-i se ridica o cruce lui Iancu, aduc cele mai mișeștii injurii eroului munților.

Dar' dacă am întoarce și noi pagina, să scriem așa despre Kossuth?

Germanii pentru noi. Prin ziarul „Deutsches Volksblatt“ (nr. 20 Iunie) din Viena aflăm, că studenții români din Graz au trimis ziarului „Grazer Tagblatt“, în numele lor cât și al poporului român, o frumoasă adresă de mulțumire pentru ținuta lui foarte prietenească manifestată în apărarea cauzei noastre naționale.

„Deutsches Volksblatt“ scoțînd câteva rînduri din sus zisa adresă, face să urmeze următoarele apretieri:

„Ceea-ce este mai ales important în această manifestare pentru perspective mai îndepărtate, este faptul, că vedem apropiindu-se unele cătră alte elementele naționale democratice ale diferitelor neamuri, fără-că, stimîndu-se unii pe alții, unul sau altul să peară din stîmna de sine. Ceea-ce este posibil afară din Ungaria teoreticește, oare n'ar fi realizabil în Ungaria și Ardeal? Oare ar trebui înșirată în lumea de visuri o alianță defensivă a popoarelor scurtate de o potrivă de drepturile lor de cătră maghiarismul asupritor? Noi nu putem să credem. Mergerea laolaltă a Sașilor ardeleni cu Românii ar întări ambele părți. Simpatia, care ar sosi Românilor din partea Germanilor din Ungaria și afară din Ungaria fără deosebire, n'ar rămîne probabil fără influență nici asupra relațiilor politice mai mari.“

Amintînd apoi despre mișcarea națională din România, în care ziarul vede simptome serioase pentru stabilitatea triplei alianțe, sfîrșește apretierile sale cu următoarele rînduri:

„Poate însă să succedă Germanilor ceea-ce au stricat Maghiarilor. În cazul acesta ar trebui negreșit să avem în vedere represalii pe care ministerul nostru de externe să le exerciteze asupra guvernului unghuresc pentru menajarea necesară a relațiilor bune cu România.“

Votarea din casa magnaților.

Prin diferitele manopere, la care se pricep atât de bine, Jidani și francmasonii au reușit să străbată cu proiectul lor anticreștinesc și prin casa magnaților.

Bucuria în Israil e deci deplină.

Haita ovreiască, doritoare să pescuească în turbure, are frumoasa perspectivă: devenind lege sancționată proiectul votat ieri, lupta departe de a se fi terminat, se va întehi încă. Așa că o să asistăm la încercături, pe care e fatal să le provoace ori-ce lege adusă în pripă și pentru scopuri nemărturisite...

Ear' din toată vrajba ce se va naște nu vor căștiga nici Ungurii, nici statul, ci singuri Ovreeii, care prin uneltilor lor perverse au reușit să se instăpânească pe opinia publică maghiară și să oprime ori-ce voce ce s'ar ridica chiar dintre Maghiari în contra lor.

Voturi au putut să adune amicii proiectului de lege mai ales prin promisiunile ce au făcut de a introduce în proiect cele două articole, ce ni-s'au semnalat deja ca susținute de contele Keglevich István.

Unul dintre articole cuprinde dispoziția, ca oficerul stării civile să atragă atenția celor care contractează căsătoria și la preot; al doilea, să le dea sfat, că dacă e posibil, îndată după-ce leagă contractul civil, să se cunune și la biserică.

Un fel de tragere pe sfoară asta, pentru cei naivi, ca să nu zicem mîrginiți, seci la minte.

Adevărul e, că ne găsim în fața unui rău, de care ca să scăpăm, trebuie nu numai să ne punem toți Românii umăr la umăr, dar' — fără osebire de confesiuni în cea mai deplină dragoste frățească să ne sfîtuim și în lupta ce ne așteaptă, să procedem după un plan bine chibzuit.

Nici-odată limba și legea noastră strămoșească n'au fost mai amenințate.

Dar' e fapt, că nici între noi Români, conștiința națională nici-odată n'a fost atât de desvoltată ca azi.

Avem deci pe ce să întociem și lupta cu speranță de succes.

Iubire de neam, spirit de jertfă, curagiu și credință în forța națiunii, — și la luptă!

Popor tare nu vom fi, decât trecînd și înfruntînd toate primejdiile.

Dela Paris.

Un amic din Paris al cauzei noastre scrie într'o scrisoare particulară următoarele:

Prigonirile contra studenților noștri universitari au făcut aici o deplorabilă impresiune. Maghiarii își vor perde prin aceste brutale atentate și ultima rămășiță din simpatia ce li-au mai rămas.

Duminea trecută mă aflam la dl Anatol Leroy-Beaulieu, afară la țeară la un garden-party. Erau acolo o mulțime de oameni politici iluștri ca Jules Simon, Florens, Al. Ribot și alții. S'a vorbit despre Românii din Transilvania și îndoială nu mai încap, că într'un mod foarte favorabil. Dl Leroy-Beaulieu fmi spunea, că a primit dela un om de stat maghiar o scrisoare prin care îi cam reproșază, că dînsul, dl Leroy-Beaulieu ar fi acusat pe nedrept pe Maghiari în scrisoarea ce i-a adresat-o dlui Ionel Grădișteanu și pe care ați cetit-o de sigur, ziarile noastre au publicat-o toate. Maghiarul din chestiune ar mai fi zis, că Francezii s'au schimbat, nu mai sînt cei ce erau odinioară. Dl Leroy-Beaulieu i-a răspuns însă, că nu Francezii s'au schimbat, ci ei, Maghiarii, care întrebunțază azi mijloacele cele mai detestabile pentru desnaționalizarea Românilor, uitînd că nu sînt nici 30 de ani de când înșiși se plîngeau în lumea mare de persecuțiile Austriacilor. Nu, Francezii nu s'au schimbat, ei au rămas și azi ceea-ce au fost dela marea revoluțiune încoace: sbiciuitorii despotismului și ai tiraniei...

Prigoniri în provincie.

După-cum am înțeles, domnul subinspector școlar regesc al comitatului nostru Tîrnava-mare, cu ocaziunea vizitării școlăi noastre din anul trecut, a pus ochii pe mîndrul nostru tricolar și ca pe un ce primejdios idee de stat maghiar, căci altcum nu înțeleg, ca din senin să pomenesc în ziua de 4/16 l. c. că întră la subscrisul în edificiul școlar domnul jude comunal însoțit de servitorul de cancelarie și doi gendarmi și pe baza unui ordin al domnului protopretor la întevienirea domnului inspector regesc Horváth, fmi împărțășesc, că a venit ca să ne confîște stindardul român, sub cuvînt, că sînt colorii străine. Înzadar am protestat că acelea nu sînt colorii străine, ci sînt colorile noastre românești, confiscarea s'a întemplat.

Bertan, 8/20 Iunie 1894.

D. Stuchirean,
învîț. gr.-or.

CORESPONDENȚA

„TRIBUNEI“.

Oradea-mare, 20 Iunie st. n. 1894.

Alegerea de capelan gr.-or. în Velența, suburbiul Orăzii-mari, unde din cauza adîncilor bătrînețe ale părintelui - protopop G. Neteu s'a văzut lipsă de a-i tînde ajutor, s'a ținut Luni, a doua zi de Rusalii sub preșidiul domnului protopop al Orăzii-mari, Toma Păcală. După chemarea Duhului sfînt dl președinte deschide alegerea.

Dintre 4 candidați, toți oameni calificați pe deplin, învingător a eșit bravul nostru toate vîturile și pe care entuziasmatul popor l-a ridicat pe sus și dus la fața locului (în sfînta biserică), unde i-s'a comunicat din partea președintelui prin cuvinte frumoase rezultatul alegerii. Dl Horvat apoi mulțumii alegătorilor și conducătorului alegerii prin o vorbire adevărat clasică. Însuflețirea poporului era la culme.

Ceialalți candidați, care au fost prezenți, se depărtează cu buzele umflate, între dînșii și preotul Sîn-Miclăușului-român Nicolae Popovici, care cu ajutorul perciușnicilor din Velența a căpătat și el 9 voturi, toți oameni de aceia care erau deobligați mai mult sau mai puțin, bieții de ei, Jidaniilor. Biletule împărțite de cătră domnul Nicolae Popovici pe la alegători erau astfel: „Popovics Mîlós“.

Au nu e caracteristic?! Un preot român care își schimonosește astfel numele lui? Rușine! Poporul indignat i-a rupt toate biletele.

Domnul Andreiu Horvat, noul capelan al Velenței este unul dintre cei mai distinși tineri de ai noștri, care a și documentat deja până acum, că e Român adevărat. Almintrelea cred, că e bine cunoscut înaintea cetitorilor „Tribunei“ încă de pe timpul vandalismului comis în Arad, când dl Horvat, ca teolog a pășit cu atîta energie contra nerușinaților „patrioți“. Suferit-a atunci dela ei dl Horvat huidueală, batjocură, ba ca adaus a fost și condamnat din partea „autorităților“ jidano-maghiare la o amendă de 100 fl.

Alegătorii din Velența pot fi mîndri, că și-au ales de păstor al lor sufletese pe un om ca domnul Horvat, care va fi totdeauna la culmea misiunii sale, care își va înțelege sublima sa chemare și care nici un moment nu va întăzia a se apuca de munca cea grea ce-l așteaptă ca misionar al națiunii, limbii și religiei noastre într'o parohie cum e și Velența, unde maghiarismul deja și-a băgat hădoasele sale ghiare.

Poftim domnului Andreiu Horvat putere și perseverență, fi dorim, ca bunul Dumnezeu să-l trăească la mulți, mulți ani fericiți pentru binele și prosperarea poporului nostru din Velența, amenințat cu desnaționalizarea totală. Îi gratulăm totodată și fi urăm un puternic: „Să trăească!“

Uhisindanul.

Catastrofa dela Carvin.

În minele de cărbuni de peatră dela Carvin, proprietatea contelui Lariș-Moennich, s'a întemplat la 15 Iunie n. o catastrofă înspăimîntătoare, căreia au căzut jertfă peste 200 de persoane.

Eată amănunte despre această nenorocire îngrozitoare:

Pe la orele 4 d. am. în ziua numită se aflau în mina „Johann“ 360 de lucrători. Pe la orele 6 1/2 seara s'a auzit în galeria a 4-a o detunătură. Imediat s'au scoborit acolo șeful lucrătorilor Kohont, supraveghetorul Kurz și mecanicul Zednik ca să vadă ce s'a întemplat. Abia au ajuns la o adîncime de 50 de metri, când răsună o a doua detunătură, cu mult mai violentă decît cea dintăiu.

Șeful lucrătorilor Kohont a fost aruncat la o distanță mare; Zednik și Kurz au fost omorîți.

Kohont a fost scos leșinat afară. Venindu-și în fire, el a spus, că lucrătorii din galeria „Wilhelm“ au căzut victime ale îngrozitoarei explozii.

În mina de alătura „Francisca“ s'a auzit deasemenea explozia. Imediat s'au organizat mijloace de scăpare. S'au scoborit acolo asistentul Racak și mecanicul Flamme; ei au fost surprinși de a doua explozie. Racak a murit pe loc. Flamme a fost scos afară grav rănit și peste câteva minute își dete sufletul.

Deasemenea au fost omorîți tăietorul Koplî și alți doi tovarăși ai lui, care se scoboriseră să scape victimele.

După a doua explozie, la orele 2 după miezul nopții, asistentul Pindaci se scobori cu oamenii sei în mina „Francisca“, spre a continua lucrările de scăpare. El a isbitut să scape 2 oameni greu răniți și 8 cadavre. La orele 4 dimineața a mai scos afară 2 morți.

Afară de aceste explozii s'au mai întemplat alte două.

În minele „Francisca“ și „Karl“ se scoboriseră la orele 4 după amezii 450 oameni.

Pe la orele 10 seara s'a întemplat în amîndouă minele acestea o teribilă explozie.

Consilierul Grey s'a scoborit în persoană cu o mulțime de oameni, ca să dea ajutor nenorociților. La o adîncime de 400 metri a găsit primul mort. Era un tîner minier. Mai la vale se aflau alți trei morți.

Pe când se făceau lucrările de scăpare, s'a întemplat a doua explozie în minele acestea. Din fericire n'a fost nimeni rănit.

Dintre cei 450 de lucrători au prit peste 150. La orele 5 dimineața conducătorul Grey observă că din mine se nori de fum. Imediat a ordonat retragerea. A și fost momentul suprem, căci îndată după aceea se întemplă o a treia și mai înfricoșată explozie.

Pe la orele 7 dimineața s'a întemplat a 4-a explozie teribilă și la 10 a 5-a. O mulțime de galerii au fost distruse cu deservire, altele s'au aprins. La 10 și jum. s'a dat ordin să se închidă toate minele precum și ventilațiunile, pentru ca focul să se stingă din cauza lipsei de aer.

Numărul victimelor nu se știe încă exact, dar' e foarte mare.

Pentru cei 4000 de lucrători care au mai rămas la minele de acolo întemplarea aceasta e o adevărată nenorocire. Numai o mică mîntă „Heinrich“ nr. 6 a rămas neatinsă. Celelalte 4 mînti stricate aproape de tot și în ele nu se va putea lucra câteva luni.

Ăntăiu trebuie să se stingă focul, apoi să se ventileze minele și să se îngroape morții; după aceea trebuie să se repare galeriile.

O mulțime de lucrători au rămas prin urmare fără pînea de toate zilele.

Desperarea sîrmanilor oameni e nespus de mare. Femeia nenorocitului Kurz înnebunind de durere s'a aruncat într'o mină aprinsă.

La fața locului au venit o mulțime de doctori. Răniții au fost transportați la spital.

Morții au fost îngropați cu mare pompă. S'au instituit comitete de ajutorare.

Causele adevărate ale catastrofei nu s'au putut bine stabili. Se crede în general că exploziile s'au întemplat din pricina grămădirii prea mari de gas de cărbune.

Chestiunea studenților români dela gimnasiul de stat din Sibiu.*

„Cu ori-ce preț... noi să-i strivim!“
„La nici un cas... mai bin' murim!“

Acestea sînt devesile pe care tineretul celor două popoare le mărturisesc la sfîrșitul veacului al XIX-lea. Prima e devisa lor, pe care cu atîta dragoste o adoptează și care atîta rușine și blamagiu le aduc, discreditându-i înaintea lumii civilizate; a doua e devisa și rezoluta noastră hotărîre, pe care ni-o impune datorința noastră de oameni conștii, de oameni iubitori și totodată setoși de libertate, ni-o impune mîndria noastră națională și glorioasă trecut al strămoșilor noștri, amintirea căreia ne îmbărbătează, ne dă curagiu de lei și tărie sufletească. Nu vom fi moderați întru îndeplinirea datorinței noastre, căci a fi moderat în timpul prezent, însemnează a fi laș, ear' lașitatea e păcat de moarte!

Acțiunea dușmanilor noștri, desvoltată pe terenul prigonirilor, se pare a fi uimitoare, dar' e totodată și ridicolă, reacțiunea însă va fi înfricoșată, va fi zdrobitoare. Lupta, al cărei scop final e nimicirea noastră totală s'a început pe toate terețele. Nu e mod de prigonire și suprimare pe care să nu-l fi încercat și nu e mijloc pe care să nu-l fi întrebunțat. Jertfe enorme pretind ei dela noi, și noi bucurăm de dăm, fiind siguri că jertfele învingere ne vor aduce.

Nu s'a îndestulit șovinismul, că a atacat cele mai firești drepturi garantate de natura unui neam de vieață: limba, naționalitatea, apoi biserică și școala; nu s'a îndestulit umplînd pușcările, care vor fi isvorul libertății poporului român, cu singuratici reprezentanți ai poporului, pe urmă au condamnat întreg neamul românesc în persoanele membrilor partidului național. Nici prin minte nu i-a trecut guvernului maghiar, că urmările atîtor goane, nu va fi înăbușirea — la ce a ținut — ci reînvierea simțului și a conștiinței naționale.

Nime nu s'a înfricoșat de verdictul din Cluj, toți au stat cu fruntea ridicată, cu braț tare și vînjos, ca o premisă a învingerii noastre sigure.

Însuflețirea, cu care poporul a primit sentența, dragostea, cu care el își știe iubli și stîmna capii sei i-a pus în uimire pe șovinisti, i-a făcut să-și peară mințile și să comită fapte condamnabile, de care numai ei, în oarba lor truție sînt capabili.

* Toate foile române sînt rugate a reproduce acest articol, primit din cercuri studentești.

Tras-au în judecată floarea națională: tinerimea universitară, care și acumă ca totdeauna a arătat lumii, că neamul românesc nu o să peară, avînd atari tineri. Toți sînt rezoluți, nici unul nu se retrage din glorioșul loc.

Floarea se desvoaltă din boboc, deci așa s'a cugetat guvernul: „Să înăbușim parfumul acela plăcut, numit simțemînt național încă în boboci și să-l împedecăm întru desvoltarea sa“ și persecuțiunea s'a întins și asupra tinerilor gimnasiali. Cu cuvintele: „Destul am răbdat până acumă și cu durere n'am convins, că elevii acestui institut, după-ce absolvează sînt unii dintre cei mai periculoși agitatori“, s'a pornit goană în contra studenților români dela gimnasiul de stat din Sibiu. Spre documentarea frazei de mai sus, au adus drept exemplu, banca acușăilor și apărătorilor din Cluj.

Dar' oare cine e cauza și cui avem să-i mulțumim că în tinerii absolvenți de gimnasiile maghiare simțemîntul național e mai desvoltat și sînt mai periculoși ideii de stat, ca alții? Dnii profesori! Oare poate-și uita tînerul român, care pentru a învîța limba maghiară merge la gimnasiu unghuresți, ear' acolo, când la început în loc de „lô“, el pronunță „lo“ (cu „o“ scurt) e agrăit de pe catedră: „Menjen az ördöge Oláhországba, hogy-ha nem akarja est a szép nyelvet megtanulni. Ejsze maguk csak csirke fogok, szájhösök, szedek össze sátorfáikat és pusztuljanak a pokolba, Bucurestbe!“ Pe românește: „Mergi la dracu în Valahia, dacă nu voești să înveți limba asta frumoasă, (Pfiu) d-voastră sînteți numai niște perdevară, guralivi, adunați-vă sdrențele și cărați-vă la dracu în București!“

Oare uită-și tînerul român epitelele de: medve, vad-oláh, büdös boszork, bitang ș. a. cu care e timbrat din partea căte unui domn profesor?

Tinerii după-ce absolvează, caută numai ocaziunea pentru a se manifesta; simțemîntul lor, care în decursul anilor a clocotit înăbușit, isbucnește ca un vulcan, sdrobînd tot ce-i vine în cale, mînat fiind de dorul de a lupta și el pentru scumpa sa națiune.

Deci nu batjocura și prigonirea, ci mai mult modul de a face să trăească în dragoste și prietenie studenții laolaltă, să fie idea, care să-i conducă pe dnii profesori pe calea lor de învîțatori. Durere însă, cu cât înintăm cu atîta mai puțin se interesează de asta; ci din contră cu mult pînăsosește căte un „Jajtele“, căte o sîrbătoare românească, ca lipsind Români, să poată d-lui politia în pace cu discipulii și așa să potențeze ura, care e, ca păcatul strămoșesc.

Ear' ca să nu cugete nimeni că vorbim fără temeiu, trebuie să spunem, că unii dintre profesori politizează cu elevii chiar în clasă, mai ales în sîrbătorile românești când nu sînt de față Români.

Politica lor se învrte împregiurul chestiei naționale române și e dela sine înțeles, că șovinisti cum sînt toți, conversația lor politică numai măgulitoare nu e pentru noi.

Așa se explică faptul, că dintre elevii maghiari toți simt plăcere putînd să spioneze și să denunțe pe colegii lor români.

Fără acest spionagiu nu se punea la cale goana turbată în contra elevilor români.

Tau...

CRONICĂ

Nouă cale ferată. „Kronstädter Zeitung“ dela 20 l. c. anunță, că zilele acestea s'a constituit în Brașov un comitet, sub preșidiul judeului curial Ioan cav. de Pușcăriu, pentru executarea lucrărilor prealabile în scopul construirii unei căi ferate vicinale dela Zernești la Bran, sub reserva de a o prelungea la graniță. Prin această cale ferată industriei ardelenesti i-s'ar deschide centrul Valahiei-mici, cu Cămpulung, Pitești până jos la Craiova, un debușeu până acum foarte puțin folosit. Rețeaua căilor ferate române se întinde actualmente până la Cămpulung, dar' nu peste mult ea va fi prelungită până la Rucăr.

Medici români în străinătate. De un timp încoace la băile din străinătate, cu deosebire la cele din Bohemia, se găsesc stabiliți mai mulți medici români. Astfel la Marienbad și Karlsbad sînt drii Ioan Calinciu și Mera, ear' anul acesta s'a stabilit ca medic la băile dela Franzensbad dl Dr. Petru Cioran. Nu ne îndoiim că compatrioții noștri, prin cunoștințele și activitatea lor pe terenul medical vor face onoare numelui de Român în străinătate.

„Dosta!“ „Dreptatea“ din Timișoara scrie, că în sedința reprezentanței orașului Panciova, ținută în 16 Iunie n. a. c. sub preșidiul comitetului-suprem Alexandru Nicolici, s'a cetit epistola de mulțumire a lui Francisc Kossuth. Epistola s'a luat la cunoștință într'un mod peste măsură vătămător a ori-ce sentiment „patriotic“. Protonotarul orăgenesc Ioan Szabó a aflat dejans ca referent a aminti în vre-o zece cuvinte sosirea acelei epistole și Sîrbii deja la primele cu-

vinte începură a întrerupe pe referent cu cuvintele: „Dosta”, „dosta”, adică destul, destul. Bravo, Sărbilor!

Hymen. Dl Constantin Popp, funcționar la „Albina” și-a încredințat de fitoarea soție pe d-șoara Maria Raicu, fiica dlui vice-protopop gr.-cat. Clemente Raicu din Co-halm.

Maghiarii criticați de Ovrei. Cetim în foile din România de alaltăieri: Aseară jucându-se în grădina teatrului Dacia, de către trupa israelită de opere, sub direcțiunea dlui A. Goldfaden, opereta „Voiodul Tiganiului”, la actual al II-lea, domnul Segulescu, care juca rolul lui Jupan, fiind rechemat de public să cânte din nou bucată de Morala, d-lui a cântat în limba română, criticând pe Maghiarii pentru purtarea lor ce o au față cu Români, exprimându-se între altele: „că Maghiarii și-au făcut de cap, nu ajung persecuțiunile cele mai rele ce le îndură Români, mai iau pe frunțiișii lor ai Românilor și înfundă temnițele cu ei, dar răbdarea Românilor nu o să țină mult”. Cuvintele artistului au fost primite cu aplauzele cele mai frecvente de către întregul auditor ce se găsea în grădina.

Tel-foan între Budapesta și Fiume. În una din ședințele din urmă ale camerei de comerț din Fiume s'a făcut propunerea de a se adresa ministrului de comerț ungar o reprezentare în afacerea unei linii telefonice între Budapesta și Fiume, mai departe între Fiume și Triest.

Părușă între aristocrați. În Prater-ul din Viena s'a întâmplat acum câteva zile o scenă foarte penibilă, care a fost mult comentată în cercurile aristocratice. Acolo se află un loc rezervat pentru aristocrația înaltă, unde în fiecare zi numeroși membri ai acesteia se distrează prin jocul așa numit Lavon Tennis. Într-una din zile doi membri din aristocrația înaltă, conții Har-nonecourt și Kinsky, ajung la ceartă și dela ceartă la bătaie. Unul dintre conți aplică celuilalt o palmă sdravne, acesta ripostează lovind pe adversarul său cu bastonul în cap. Lucrul ajuns în cele din urmă acolo, că „nobilită” conți se încalțară formal trîndu-se pe jos. Numai grație intervenției atașatului militar englez băteușii au putut fi despărțiți. Casul acesta a produs mare senzație în cercurile aristocratice.

Inundațiile. Din Oradea-mare se scrie, că Crișul-negru și Crișul-repede cresc înspăimântător și amenință comuna Tinea, Zerindu-mare, Ciucia, Brăgoești, Negru. Pe linia Beiuș-șeșca apă a eșit din alveii și se extinde o mare până la digul căii ferate. Sămănăturile sunt nimicite. Chiar și digul este foarte amenințat. În Beiuș s'au surpat mai multe case scunde. S'a cerut telegrafic ajutor dela comitat.

O rectificare. Privitor la cronică noastră din nrul d'alaltăieri intitulată „Kárpáthy a pățit-o” în isvor competent ni-se afirmă, că buna credință a reporterului nostru a fost surprinsă, deoarece cuprinsul acelei cronice nu corespunde adevărului. Ear' cât despre tonul în care informația a fost scrisă și prin care dl profesor Kárpáthy s'a simțit ofensat observăm, că redactarea e străină redacției noastre, care regretă întregul incident.

Cea mai înaltă distincțiune. Juriul expoziției internaționale pentru alimentarea poporului, a armatei etc. în Viena 1894 a conferit tocmai firmei Kathreiner pentru cafeaua de malt ce a expus cea mai înaltă distincțiune și anume, diploma de onoare.

VARIETĂȚI.

(Un tunel submarin.) Un îndrăzneț inginer, domnul Villepique a propus instalarea între Scutari și Constantinopol, pentru a se pute traversa Bosforul, a unui tunel suportat de 4 stlpi sub-marini, care ar lega cele 2 maluri la o adâncime mai jos cu 12 metri de suprafața normală a mării.

Acest pod-tunel, de 2500 metri lungime ar fi în legătură cu calea ferată existentă prin ajutorul amorcilor tubulare în pantă ușoară.

Locomotivele n'ar trece peste ele, ceea ce ar produce micșorarea puțin a construcției, ear' trenurile ar fi remorcate prin cabluri metalice.

(Moartea lui Beethoven.) Beethoven a murit într-o zi de primăvară și n'a avut în toată viața decât o singură fericire, și fericirea aceasta l'a omorât. Sărac și trăind singuratic din cauza caracterului său sălbatec, întărit și mai mult prin nedreptățile ce i-se făceau, dînsul compunea cea mai frumoasă musică că și-a închipuit v'odată un om.

Așa vorbea el oamenilor care nu se înjosiau să-l asculte, tot așa cum le vorbește natura prin armonia vîntului și a apei, prin cântecul pasărilor.

Beethoven a fost profetul Dumnezeu, și a vorbit o limbă cerească.

Cu toate acestea talentul său a fost așa de puțin recunoscut, că une-ori a trebuit să se îndoiască singur de genul său.

Până și Haydn nu găsea să-i facă altă laudă decât că: „E un pianist îndemănat”, tot așa după-cum ziceau unii de Goethe: „că are o scrisoare frumoasă”.

Beethoven avea un amic, Hummel; dar sărăcia și nedreptatea îl făcură să fie nervos și nedrept, așa că se certă cu dînsul; ca culme a nenorocirii asurzii.

Atunci Beethoven se retrase la Baden, unde trăia singuratic, cu o mică pensie care deabia îi ajungea pentru strictul necesar. Singura lui plăcere era să se peardă într-o pădure de lângă Baden și acolo, singur, numai cu genul său, compunea simfoniile acelea sublime.

Deodată primi o scrisoare, prin care un nepot al său îl chema la Viena pentru afaceri grave de familie.

Beethoven plecă și pentru-ca să facă economie merse o bucată bună din drum, pe jos. Într-o seară, ajuns într'un sat sărăcăcios, ceru adăpost înaintea unei căsuțe; mai avea de făcut încă câteva leghe până la Viena și puterile îl părăsiseră.

Fu primit cu bucurie

După masă, stăpânul casei deschise un clavier vechiu și cei trei fii ai acestuia luară fiecare câte un instrument de pe zid; mama și fiica lucrau la ciorapi, lungă sobă.

Tatăl dădu nota și căteși patru începură să cânte cu acel geniu înăscut, pe care nu-l au decât Germanii. Femeile își lăsară lucrul și ascultând, fețele lor naive tresăriră mișcate de o emoțiune dulce.

Dar' Beethoven, surd, nu auzia nimic și perdut pe gânduri ghicia exactitatea executării după fisionomia lor.

Când sfîrșiră își strînseră mîna unii altora, ca pentru a-și transmite mulțumirea, și fata se aruncă în brațele mamei sale.

— Amici, zise Beethoven, surd nenorocit că nu pot lua parte și eu la fericirea voastră; și eu sînt musicant, dar' sînt surd. . .

— Dați-mi voe să cetesc și eu musica aceasta care v'a mișcat așa de mult.

Luă caietul și ochii i-se întunecară, respirațiunea i-se oprî, apoi începu să plîngă și lăsă să-i cadă caietul din mână.

Căci ceea-ce cântaseră țeranii și îi entusiasmaseră atât, era allegretto simfoniei în la de Beethoven.

Familia toată se strînse împrejurul său pentru a-i da ajutor.

Atunci dînsul murmură suspinând: „Eu sînt Beethoven”.

După două zile Beethoven a murit acolo, în casa aceea unde petrecuse singurul moment fericit în viața sa. Înainte de a-și da sufletul, amicului său Hummel, care venise să-l vază, îl sărută pe frunte.

Beethoven făcu o sforțare și șopti: — Nu-i așa, Hummel, că am avut talent? Acestea fură ultimele-i cuvinte: ochii sei rămăseră fixați, gura i-se deschise, viața sa sbură.

Fu înmormîntat în cimitirul din Dobling, lângă Viena. Alphonse Karr.

Din public.*

Convocare.

La însărcinarea dlui Nicolau Popoviciu prin aceasta îmi iau voe a convoca pe onorații membri ai subreuniunii noastre învîțătoarești din protopresbiteratul Orăștiei a participa la ședința ce se va ține Sămbătă în 18 Iunie v. a. c. în sala edificiului școlii gr.-or. române din loc la 10 ore a. m.

Obiectele sînt:

- 1. Alegerea unui vicepreședinte.
2. Statorirea list. membrilor subreuniunii pentru adunarea generală.
3. Raportul casarului și
4. Eventuale propuneri.

Orăștie, 9 Iunie 1894.

Constantin Baicu, inv. dir.

* Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

Posta redacțiunii.

Dlul C. C. Certege Ideile ce le dezvoltă în epistoă, le împărtășim. În adevăr e dureros, ca în aceste vremuri de năcaz, oamenii să-și mistue puterile în certe personale. Sperăm că veți reuși pe cale privat, cu vorba, să înduplecați ca din cele două comitate să se facă unul. Dacă nu se va face, vom publica epistola și vom lua și noi cuvîntul.

Dlul „din Brad”. N'am avut încă timp să ne ocupăm cu chestia ce s'a ridicat. Și de altfel e atât de inoportun, stricăcios chiar, să continuăm a hrăni disensiuni personale.

Bibliografie.

A apărut:

Rolul și drepturile Românilor transcarpațini. „Cestiunea națională”. De B. De-lavrancea. Discurs pronunțat în întrunirea publică din Ploiești, la 19 Decembrie 1893. București. Tipografia „Voința Națională”. Strada Băcani, 5 (Hotel Kiriazii).

A apărut în editura librăriei Carol Müller (București) „Poveste tristă”, roman de François Coppée, tradus de Dumitru Stăncescu.

Broșura a 15-a din revista „Lumea Ilustrată”, care a apărut Duminică, merită ca și cele precedente, o deosebită atențiune. Atât din punctul de vedere ilustrativ, cât și din acela al textului, numărul din chestiune este cât se poate de interesant. Relevăm mai ales articolul celebrului savant francez Camille Flammarion „Primăvara și Paserile”, articol scris special pentru „Lumea Ilustrată” și merită a interesa în cel mai înalt grad pe orice om cult. Asemenea sînt foarte reușite și ilustrațiile: „În pădure”; portretul dlui general Gheorghiu și mai cu deosebire suplimentul „Marea frescă din aula universității dela Heidelberg”, reprezentând întemeierea unității, un tablou magistral și de dimensiuni colosale al renumitului pictor german Keller.

Etată sumarul acestei broșuri: Le Printemps et les Oiseaux, (Primăvara și paserile), de Camille Flammarion. — A mea este răs-bunarea, roman de Hall Taine. — Și un sgomot surd, poezie de I. Boniface-Hétrat. — Păcat și ispașire. (Urmare). — General Zamfir Gheorghiu, biografie de * * *. — Onoare și datorie, roman, — Ea, poezie de Gh. din Moldova. — Sonet, poezie de Ioan N. Roman. — Felurimi. — Comoara casei și a familiei. — Ilustrațiuni: Primăvara și paserile. — În pădure, tablou de K. Gamperridew. — A mea este răs-bunarea (Jason îmbrățișînd pe Greeba). — Generalul Zamfir Gheorghiu (portret). — Terance din Rusia. — Onoare și datorie (d-na de Salence gîsînd pe Guy. — Mama încătușată. — Sărutul, tablou de C. de Sanctis. — Convorbire. — Supliment: Aula universității dela Heidelberg, tablou de Keller.

A apărut:

Cunoștințe din „Constituția patriei” și din „Drepturile și datorințele cetățenești” pentru școalele primare. De Ioan Popovici. Sibiu. Tiparul tipografiei archidieceșane. 1894.

A apărut:

Protocolul adunării generale a patra a „Reuniunii învîțătorilor români gr.-or. din diecesa Aradului”, districtul din dreapta Mureșului, ținută în Arad la 4 Maiu n. 1394. Editura reuniunii. Arad, 1894. Tipografia dieceșană.

A apărut:

Prăsierea rațională a galitelor. Serisă din încredințarea „Reuniunii agricole comitatense din comitatul Făgărașului”, de Nicolau Albani după G. Parthay. Cu opt ilustrațiuni. Sămbăta-de-jos (Alsó-Szombatalva). 1894.

A apărut:

„Gramatica istorică și comparativă a limbii române”. Pentru cursul superior. De I. Manliu, profesor de limba română la școala normală de instituitoare din București. București, lito-tipografia Carol Göbl, strada Doamnei 16.

A apărut:

„Foia Dieceșană”. Organ al eparchiei gr.-or. române a Caransebeșului. Apare în fiecare Duminică. Redactor responsabil: Dr. Petru Barbu. Anul IX. Nr. 23 dela 5 Iunie v. are următorul cuprins: Momentele, care au contribuit la renașterea literaturii române. — Lecțiune practică din istoria universală. — Fundațiunea Gozsdou. — Academia-Română. — Varietăți. — Publicare. — Licitațiuni minuende. — Concurs. — Anunț.

Călimăndur zilei.

11/23 Iunie 1894

Iulian: Bart, și Varn. Gregorian: Edeltrud. Soarele: răsare 4.17 apune 7.47 m.

Buletin meteorologic.

Table with 4 columns: Presiunea atmosferică, Temperatura, Maximul și minimul de temperatură, Direcția vîntului. Location: Sibiu, 22 Iunie n. 11 oare dimineața.

Din țeară 20 Iunie n. 7 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiunea atmosferică, Temperatura Celsius, Vîntul (direcția și câria). Locations: Budapesta, Sătmăr, Cluj, Orșova, Arad, Panciova.

Sosiți în Sibiu.

La 22 Iunie n Hotel „Neurivier”. D. Kemeny, din Budapesta, Mendl, din Mediaș, Kende, Welles, Breitenstein, din Viena, funcționari.

Economie.

Furnisare. În biroul camerei comerciale din Brașov se pot vedea niște publicațiuni din partea întreprinderii corpului XII. de armată despre furnisările de fîn, paie de nutreț și paie de paturi, mai departe de lomne de foc pentru timpul dela 1 Septembrie 1894 până la 31 August 1895.

Cerealele rusești. Guvernul rusesc va vinde în curînd prin licitație publică stocurile de grîne, ce are la dispoziție în mai multe guvernamente și anume: în Seratov 600.000 puzi, Orenburg 450.000, Woroneh 212.000, Norm 335.000, Tobolsk 425.000, Ufa 22.000, Nișni Novgorod 55.000, Samara 78.000, Watka 90.000 și Orel 46.000 puzi; total 2,013.000 puzi. Se crede că vînzările acestea vor micșora și mai mult actualele prețuri ale grînelor.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiunile efectuate în 7 Iunie v. 1894.

V. P. Sassu lui A. Ettlinger, porumb 1400 hect. 5.15 lei. V. P. Sassu lui L. M. & Feitler, porumb 1400 hect. 5.30 lei. V. P. Sassu lui A. Emberico, porumb 1900 hect. 5.85 lei. V. P. Sassu lui A. Emberico, porumb 1450 hect. 5.85 lei. V. P. Sassu lui A. Emberico, porumb 2250 hect. 5.85 lei. B. Kivich lui Chrisoveloni fr., porumb 7000 hect. 5.87 1/2 lei. F-ții Papastellato lui A. Emberico, porumb 8700 hect. 5.95 lei. F-ții Papastellato lui Chrisoveloni fr., porumb 4150 hect. 5.75 lei. Sigmund Strass lui L. & M. Feitler, porumb 6900 hect. 5.95 lei. Mar-morosch Blank & Co. lui G. Nicolopulo, grâu 11800 hect. 6.65 lei. F-ții Cuclelii & Mi-haelidis lui M. Wolf, grâu 980 hect. 6.20 lei. L. Dreyfus & Co. lui I. Zoreff, grâu 6500 hect. 6.60 lei. F-ții Pappastellato lui I. Zoreff, grâu 1950 hect. 7.10 lei. F-ții Pappastellato lui I. Zoreff, grâu 2600 hect. 7.10 lei. P. D. Vanvuri lui Peirano fils & Co., porumb 3550 hect. 6.05 lei. B. Jippa lui Crisoveloni fr., porumb 2000 hect. 5.8 1/2 lei. I. Catzica lui Chrisoveloni fr. porumb 4150 hect. 5.85 lei. I. Catzica lui Chrisoveloni fr., porumb 1200 hect. 5.80 lei. C. G. Haracopo lui Chrisoveloni fr., porumb 6500 hect. 5.75 lei. F-ții Cuclelii & Mi-haelidis lui F. Carnevali, porumb 11500 hect. 5.75 lei. L. Brociner lui Schlesinger, orz 750 hect. 3.65 lei. N. Copsidas lui Chrisoveloni fr., porumb 1500 hect. 6 lei. L. Dreyfus & Co. lui Chrisoveloni fr., porumb 14.000 hect. 6 lei.

Cereale sosite:

Pe apă: grâu 15.000 hect., porumb 51.000 hect.

Pe uscat: porumb 10090 hect.

Cereale aflate în Deposit:

Pe uscat: Grâu 310.000 hect., porumb 1'8.000 hect., orz 110.000 hect., sêcară 14.000 hect., ovês — hect., meu 2000 hect.

Pe apă: Grâu 130.000 hect., porumb 133.600 hect., orz — hect., sêcară — hect.,

Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiu Dola 22 Iunie n. Grâu frumos 76 până 80 chilo d. 5.50 până 6.10, grâu mesteac 70 până 74 chilo d. 4.61 până 5.20, sêcară 70 până 70 chilo d. 3.20 până 3.60, orz 63 până 68 chilo d. — până —, ovês 42 până 48 chilo d. 2.9) până 3.3) cucuruz 70 până 74 chilo d. 3.60 până 4.—, mîslain 76 până 82 chilo d. 4.— până 4.50, cartofi 68 până 50 chilo d. 1.80 până 2.20, sêmînță de cânepă 49 până 50 chilo d. 4.50 până 4.80, mazăre 76 până 80 chilo d. 4.50 până 5.5) liate 78 până 82 chilo d. 9.— până 10 fa-sole 76 până 80 chilo d. 4.— până 4.50, pîsat de grâu 100 chilo d. 15.— până 15.50, fînă nr. 1. — d. 14.60 kînă nr. — d. 13.20, fînă nr. 3 — d. 10.20 sîmînță 100 chilo d. 52.— până 56.—, unsoare 40 porc d. 58.— până 60, sêu brut 100 chilo d. 20.— până 22.—, sêu de lumini d. 33.— până d. 34.—, lumini tur-nate de sêu d. 38.— până d. 4.—, sâpua d. 20 până 30.—, fîn 100 chilo d. 1.50 până 1.80, cânăpă d. 35.— până 37.—, lemn de foc ascate m. cub d. 3.— până 3.25, spirt p. 100 l. % 54— până 57 cr., carnea de vită chilo 50 cr. până 62, carnea de vițel 44 până 50 cr., carnea de porc 44 până 50 cre carnea de berbec — 26 până 38 cr., ouă 10 cu 18 până 20 cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 20 Iunie n. s'au notat: ungurești bîtrâni grei 4 1/2 cr. până 44 — cr., de mijloc 41. — cr. până 44 1/2 cr., ungurești grei tineri 45 1/2 cr. până 46 1/2 cr., de mijloc 44 1/2 cr. până 45. — cr., ușori 41 — cr. până 45. — cr marfă țerănăscă grea 45 1/2 cr. până 44 1/2 cr. de mijloc 44. — cr. până 44 1/2 cr., ușoară 43 1/2 cr. până 45. — cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sêr-besci grei 41 cr. până 45. — cr., transito de mijloc 44. — cr. până 45. — cr., transito ușori 43 pînă cr. 44. cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 20 Iunie. n. 1894.

Table with multiple columns: Sămînțe, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr., etc. Includes rows for Grâu, Sêcară, Ovês, Cucuruz, etc.

Cursul pieței din Sibiu.

Table with 2 columns: Hartie-monetă română, Cump. 9.86 vînd. 9.86. Includes rows for Lira turcești, Imperiali, R. ble rusești.

Bursa de Budapesta.

Table with 2 columns: Renta de aur ung. 6%, 120.70. Includes rows for Renta ung. v. c., Imprumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., etc.

Bursa de Viena.

Table with 2 columns: Renta de aur ung. 6%, 120.70. Includes rows for Renta ung. v. c., Imprumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., etc.

Bursa de Buouresol.

Table with 3 columns: Din 30 Maiu v. — 4 oare p. m., Casa, Ultima. Includes rows for Renta rom. per 1875 5%, Renta română amort. 5%, etc.

Redactor responsabil: Alexandru Dordea. Proprietar și editor: T. Iuliu Albini.

Anunț.

Societatea acționară „HEBE” va ține adunarea generală în 15 Iulie st. n. 1894 în Sângeorgiu-românesc la 10 oare a. m., la care se invită p. t. domni acționari.

Programa:

- 1. Raportul direcțiunii pro 1893.
2. Raportul consiliului de supraveghere.
3. Alegerea unui membru în direcțiune și a unui în consiliul de supraveghere pe anul curent.
4. Alegerea secretarului pe anul curent și anuntit dintre membrii direcțiunii.
5. Pertractarea propunerilor.

Pentru cazul când la termenul pus nu s'ar pute ține adunarea din lipsa de acționari, se convoacă prin aceasta a doua adunare pe 29 Iulie st. n. 1894 la 10 oare a. m. în Sângeorgiu-românesc, când vor decide cei prezenți.

Nășed, la 20 Iunie 1894.

[1491] 1-1 Direcțiunea societății „Hebe”.

Paseri de canar din Harz

[1152] 6-6 premiate
trimite pelungă ramburs de 8-20 marce.
Cele care nu convin se schimbă în decurs de opt zile franco și fără spese.
Lista prețurilor, tratamentul gratuit.
W. Heering în St. Andreasberg 427
Provinz Hannover.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU.

A doua edițiune din ȚINEREA VITELOR

de Eugen Brote,
președint al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

Recunoscut ca cel mai bun și mai sănătos
adaus
la cafeaua de boane.

Recomandat de autorități medicale
pe seama
femeilor, copiilor, care sufer de stomac etc.
1/2 chilo 25 cr. (50 bani).

Indispensabil pentru fiecare gospodărie și fiecare beutor de cafea e
CAFEAUA KNEIPP-MALZ-KATHREINER

cu gustul cafelei în boane.

Important pentru fiecare femeie casnică și mamă.

Sănătatea și bunăstarea familiei se găsesc mai ales în mâinile femeii și mamei! Cătră ele se adresează dar' introducerea „Cafelei Kneipp-Malz-Kathrein”. Ea e cea mai bună, singurul, firescul și sănătosul adaus la cafeaua în boane. Nici unei femei nu îi mai este îngăduit să rămână nepăsătoare în fața acestei cestiuni. Ea e de o eminentă importanță pentru sănătate și gospodărie! Pentru întâia-ora se oferă un produs indigen, o adevărată cafea sănătoasă și cafea pentru familie! Gustoasă, sănătoasă și nutritoare dela sine, „Cafeaua Kneipp-Malz-Kathrein” ca adaus păstrează cafelei în boane plăcuta ei aromă. A se începe cu un adaus de a treia parte și se poate indica adausul, după plăcere, până la jumătate și peste aceasta! Așadar' câtă economisire în asemănare cu surogatele folosite până acum, care singure sânt cu neputință de gustat și pe lângă aceasta în cele mai multe casuri sânt vătămătoare sănătății și în tot cazul numai mijloace de colorare. Că și cafeaua în boane, beută neamestecată e „otrăvă” și are ca urmări boale de stomac și de nervi, înclinarea spre apoplexie, tremurarea mâinilor etc. — știe fiecare gospodăreasă! Prin urmare cât de binevenit trebuie să-i fie un adaus, care pe lângă avantajile amintite, înlătură și efectele vătămătoare sănătății ale cafelei în boane! Succesul fără păreche în un timp atât de scurt dela introducerea ei, e cea mai strălucită dovadă în favorul ei! „Cafeaua Kneipp-Malz-Kathrein” se mai fabrică acum atât de excelent încât nu se simte nevoia unei amestecări meșteșugite și ea se macină și se toarnă simplu împreună cu cafeaua în boane și poate fi gătită în toate felurile până acum obișnuite. Pentru bolnavi și pentru persoanele slăbite, anume pentru copii absolut nu mai există un mijloc de hrană mai excelent ca Cafeaua-Malz, care se macină, se ferbe 5 minute, se strecoară și se amestecă cu miere (ori zahăr) și cu lapte. E cestiune de conștiință pentru fiecare mamă a încerca aceasta; ea și copiii nu o vor mai părăsi!

NB. Pentru a se feri de imitații, la cum-părare să se iee seama la numele Kathreiner Marfa dată deschis sau în pachete scotite cu înșelăciune să se refuze necondiționat.

Franz Joh. Kwizda,

liferant de curte c. și r. austro-ungar și reg. român.

De 40 de ani se întrebunțează în cele mai multe grajduri, la lipsa de poftă de mâncare, mistuire rea, pentru îmbunătățirea laptelui și augmentarea laptelui dela vaci

Prafurile Korneburg pentru nutrirea vitelor

Kwizda

pentru cai, vite cornute și oi.

Prețul unei cutii 1/1 70 cr., o cutie 1/2 35 cr.

Depositul principal: Apoteca cercuală Korneburg I. Viena.

Să se observe cu atențiune marca de mai sus și să se ceară exclusiv

Prafurile Korneburg pentru nutrirea vitelor

KWIZDA.

Se pot căpăta veritabile în toate farmaciile și drogueriile.

Hârtie de scrisori cu inscripția

„Totul pentru Națiune!”

lozincă sublimă a Fetelor Române efectuează Librăria „Institutului Tipografic” în ori-ce mărime de hârtie, cu diferite arabescuri, în cutii sau fără cutii.

Prășirea pomilor

de D. COMSA,
membru în comitetul central al „Reuniunii române agricole”.
Prețul unui exemplar 12 cr.

Tinerilor și bătrânilor

li-se recomandă spre studiere scrierea consilierului în medicină apărută în edițiune nouă și augmentată

Sistemul nervos

și sexual turburat

precum și vindecarea radicală a acestuia. Se trimite sub plic pentru 60 cruceri în maree postale. [16] 19-52

Eduard Bendt, Braunschweig.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1894.

Table with multiple columns showing train schedules for routes: Budapesta-Predeal, Budapesta, gara de vest - Bușava - Verceroava, Coșca-mică-Sibiu-Avrig-Făgăraș, Gucerdea-Oșorheiu-Regh-săs., Ghiriș-Turda, Sighișoara-Odorheiu, Simeria (Piski)-Petroșeni-Lupeni, Simeria (Piski)-Hunedoara, Brașov-Zernescei, Brașov-Chezd-Oșorheiu, Arad-Timișoara, Murș-Ludoș-Bistrița, Careii-mari-Zelău.

Nota: Oarele însemnate în stângă stațiunilor sânt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.